

♦ "درسی کوتاه و فشرده درباره تحولات جدید "اقتصاد کلان"

مترجم: دکتر محمود ختائی
دانشگاه علامه طباطبائی

نویسنده: گریگوری مانکیو
دانشگاه هاروارد و آن - بی - آر.

A Quick Refresher Course in Macroeconomics By Gregory Mankiw

Harward University and Nber

Journal of Economic Literature

Vol. XXVIII (December 1990), PP . 1645 - 1660

□ مقدمه :

یست سال پیش یادگیری اقتصاد کلان آسانتر بود. اقتصاددانان کلان از پاسخ‌های خود به پرسش‌هایی مانند "چه عواملی موجب نوسان‌های تولید و اشتغال می‌شوند؟" و "چگونه سیاست‌های اقتصادی باید با این نوسان‌ها مقابله کنند؟" احساس اطمینان خاطر

بیشتری می‌کردند.^۱

در کتاب‌های درسی، الگوی پذیرفته شده برای اقتصاد، الگوی LM - IS بود. جان هیکس (۷۷) (۱۹۳۷) این الگورا براساس نظریه جان میباردکینز (۷۸) (۱۹۳۶) که خود زمانی نظریه‌ای انقلابی به شمار می‌رفت، تنظیم کرده بود و این الگو از آن زمان تغییر زیادی نکرده بود. نظر به فرض ثبات سطح قیمت‌ها در الگوی LM - IS، انواعی از منحنی‌های فیلیپس نیز برای منظور کردن تعدیل قیمت‌ها به آن اضافه شده بودند. بعضی‌ها تصور می‌کردند با توجه به ویژگی نرخ [یکاری] طبیعی در منحنی فیلیپس، اقتصاد در بلندمدت از مکانیزم تنظیم خودکار برخوردار است.

به جهت کاربردی، نتیجه اتفاق نظر فوق ساختن الگوهای بزرگ اقتصادسنجی کلان مانند الگوی MPS^(۱) بود. تکمیل اینگونه الگوها موضوع رساله‌های زیادی قرار گرفت و تصمیم گیرندگان [اقتصادی] در بخش‌های عمومی و خصوصی با اطمینان خاطر از این الگوها برای پیش‌بینی سری‌های زمانی متغیرهای اصلی اقتصادی و ارزیابی آثار سیاست‌های مختلف اقتصادی استفاده می‌کردند.

ولی امروزه دیگر اقتصاددانان کلان در مقایسه با گذشته در مورد پاسخ‌هایشان اطمینان خاطر کمتری دارند. الگوی LM - IS به ندرت به مجلات تخصصی معروف راه می‌یابد. بعضی از اقتصاددانان، این نوع الگو را هم چون بازمانده‌ای قدیمی از دوران گذشته دانسته و لذا دیگر زحمت تدریس آن را نیز به خود نمی‌دهند. در کنفرانس‌های علمی، خیلی به ندرت، آن هم غالباً با استهزاء به الگوهای بزرگ اقتصادسنجی کلان اشاره می‌شود. امروزه دیگر غیر محتمل است که دانشجوی دوره تحصیلات تکمیلی، رساله خود را به تصحیح و تکمیل بخش کوچکی از الگوی MPS اختصاص دهد.

۱ - پیش از مقدمه، مانکبیو عنوان می‌نماید که گرچه این مقاله جدید است ولی عمدتاً براساس مقاله قبلی وی تحت عنوان "تحولات جدید اقتصاد کلان : درسی خلی کوتاه و فشرده برای به هنگام شدن" در مجله پول، اعتبار و بانکداری، اوت ۱۹۸۹^(۱) تنظیم شده است. در همین زمینه مانکبیو از موسی ابراموویتز^(۲)، دیوید لیدلر^(۳) و توماس میرر^(۴) به خاطر اظهار نظرهایشان و از بنیاد ملی علوم^(۵) به خاطر حمایت‌های مالی سپاسگزاری می‌نماید.

در مقابل این تغییرات نتیجہ که در دیدگاه اقتصاددانان کلان دانشگاهی نسبت به رشته مورد مطالعه آنها پیش آمده در دیدگاه اقتصاددانان کلان کاربردی از جهت نحوه تحلیل اقتصاد، تغییری اساسی مشاهده نمی شود. در میان سیاست‌گذاران و مطبوعات، الگوی LM - IS به همراه منحنی فیلیپس کماکان بهترین روش برای توضیح مباحث سیاست‌های اقتصادی است. اقتصاددانان در واحدهای اقتصادی و در واحدهای دولتی به استفاده از الگوهای بزرگ اقتصادسنجی کلان برای پیش‌بینی و تحلیل سیاست‌های اقتصادی ادامه می‌دهند. از این رو تحول علمی بیست سال گذشته اثری نسبتاً جزئی بر اقتصاد کلان کاربردی داشته است.

چرا چنین شکاف بزرگی میان اقتصاد کلان دانشگاهی و اقتصاد کلان کاربردی به وجود آمده است. به نظر بعضی از دانشگاهیان علت این است که بکارگیرندگان نظریات اقتصادی از وضعیت معاصر حرفه خود عقب افتاده‌اند و چون نمی‌توانند با پیشرفت سریع این رشته همگام باشند به استفاده از الگوهای قدیمی ادامه می‌دهند. ولی این دیدگاه خودخواهانه موردن تردید است، زیرا نقض‌کننده یکی از خصوصیات پایه‌ای تعادل اقتصادی است: این دیدگاه فرض می‌کند که فرصلات‌های سودآور می‌توانند مورداستفاده قرار نگیرند. اگر تحولات جدید اقتصاد کلان به جهت عملی سودآور هستند می‌بایست به خدمت گرفته می‌شدند. مشاهده این نکته که تحولات اخیر اثری جزئی بر اقتصاد کاربردی داشته‌اند، حداقل این پیش‌فرض را مطرح می‌کند که آنها از فایده عملی کمی برای اقتصاد کاربردی بربخوردار بوده‌اند.

در نتیجه گیری ممکن است دچار این وسوسه شویم که چون پژوهش‌های ۲۰ سال گذشته اقتصاد کلان اثری جزئی بر اقتصاددانان کاربردی داشته‌اند، بی ارزش هستند. اما از این نتیجه گیری هم نمی‌توان اطمینان خاطر داشت؛ ۲۰ سال گذشته گرچه دوره‌ای پُر بازده برای اقتصاد کلان بوده است ولی تحولات جدید از نوعی نبوده‌اند که بتوانند به سرعت توسط اقتصاددانان کاربردی به کار گرفته شوند.

□ الف - مثالی تاریخی برای اقتصاد کلان

داستانی از تاریخ علوم می‌تواند به فهم وضعیت فعلی اقتصاد کلان کمک نماید. از

آنچه‌ای که در تاریخ علوم تخصص ندارم، صحت داستان رانمی‌توانم تضمین کنم. اما صرف نظر از میزان صحت کامل و دقیق آن، داستان می‌تواند به ظرافت به عنوان یک مثال تاریخی، مصداقی از وضعیت اقتصاد کلان معاصر باشد.

حدود پانصد سال پیش نیکلای کپرنيک^(۷) عنوان داشت که خورشید و نه زمین مرکز منظومه شمسی است. او در آن زمان به اشتباه فکر می‌کرد که کرات، مداری دایره‌ای شکل دارند ولی امروز ما می‌دانیم که این مدارها بیضی شکل هستند. نظام اولیه کپرنيک در مقایسه با نظام غالب بطلمیوسی^(۸) که بر مرکزیت زمین استوار بود، دقیق‌تر بوده و در نهایت نیز ثابت کرد که مفیدتر است. اما در آن زمان و سال‌های بسیاری بعد از آن چنین عنوان می‌شد که در عمل نظام کپرنيک به خوبی نظام بطلمیوسی نیست و برای پیش‌بینی موقعیت کرات آسمانی، نظام بطلمیوسی از برتری برخوردار است. حال خودتان را یک ستاره‌شناس دانشگاهی و سپس یک ستاره‌شناس کاربردی فرض کنید و تصور کنید که کپرنيک برای اولین بار نظریه خود را منتشر نموده است. اگر شما ستاره‌شناسی دانشگاهی می‌بودید، پژوهش‌های خود را بهبود نظام کپرنيک اختصاص می‌دادید. نظام کپرنيک در جهت شناخت حرکات کرات، به صورتی قانع کننده و در عین حال ساده و خردمندانه امیدبخش‌تر بود.

اما اگر شما ستاره‌شناسی کاربردی می‌بودید به استفاده از نظام بطلمیوسی ادامه می‌دادید. ناویری کشتی با نظام امیدبخش‌تر ولی کم دقت‌تر کپرنيک غیر عاقلانه بود. در دوره زمانی بلا فاصله پس از کپرنيک، وضعیت حاکم علمی مستلزم جدائی عملیاتی میان ستاره‌شناسان دانشگاهی و کاربردی بود. این جدائی منطقی و در حقیقت بهینه بود.

من در این مقاله بعضی از تحولات اخیر اقتصاد کلان را بررسی نموده‌ام. مخاطبان خاص من اقتصاددانان کاربردی در واحدهای اقتصادی و در دانشگاه‌های دولتی هستند که غالباً پژوهش‌های جدید را مجموعه‌ای سرگرم کننده، گنجیح کننده و گستاخانه می‌دانند. هدف من مردد کردن آنان نیست، بلکه می‌خواهم درست مثل پیشنهاد کپرنيک در زمینه نظام مرکزیت خورشید^(۹) که راهی را برای فهم بهتر حرکات کرات نشان می‌داد، توضیح دهم که تحولات اخیر اقتصاد کلان، راهی را نشان می‌دهند که

می‌تواند به شناخت بهتر اقتصاد متنه شود. دوباره درست همانگونه که کپرینیک در هنگام حیات، پذیرش کامل نظریه خود را نماید ما نیز نباید انتظار داشته باشیم که تحولات اخیر، فارغ از اینکه تا چه میزان امیدبخش هستند، بتوانند در آینده‌ای نزدیک استفادی زیادی به لحاظ کاربردی داشته باشند. البته در بلندمدت بسیاری از این تحولات به صورتی گسترده، چگونگی تفکر اقتصاددانان را درباره اقتصاد و سیاست‌های اقتصادی تغییر خواهند داد.

□ ب - از میان رفتار اتفاق نظر حاکم

اتفاق نظری که تا اوایل دهه ۱۹۷۰ در زمینه اقتصاد کلان وجود داشت در این زمان از دو جهت تجربی و نظری شکاف برداشته و از هم پاشید. اشکال تجربی این بود که نظریه حاکم نتوانست با ترخ‌های فراینده تورم و بیکاری موجود در دهه ۱۹۷۰ به درستی مقابله نماید. اشکال نظری این بود که براساس نظریه حاکم، فاصله‌ای میان اصول اقتصاد خرد و مباحث اقتصاد کلان وجود داشت و این فاصله بزرگتر از آن بود که بتواند اقتصاددانان را خردمندانه قانع نماید.

این دو اشکال در کنار هم به صورتی غم‌انگیز و در عین حال کاملاً عمیق در پیش‌بینی معروف میلتون فریدمن^(۱۰) (۱۹۶۸) و ادموند فلپس^(۱۱) (۱۹۶۸) توضیح داده شده است. بر طبق منحنی ساده فلپس، اگر سطح تورم دائمی بالا را نماید، بگیریم می‌توانیم برای همیشه به سطح پائینی از بیکاری رسیده و آن را حفظ نمائیم. در اوخر دهه ۱۹۶۰ زمانی که هنوز اتفاق نظر حاکم از قدرت برخوردار بود، فریدمن و فلپس براساس اصول اقتصاد خرد این بحث را مطرح کردند که اگر سیاست‌گذاران سعی کنند از رابطه تجربی میان تورم و بیکاری بهره کشی کنند، این رابطه از هم خواهد پاشید. استدلال آنها این بود که نرخ طبیعی یا تعادلی بیکاری بستگی به عرضه کار، تقاضای کار، زمان بهینه برای جستجوی [شغل و کارگر] و سایر ملاحظات اقتصاد خرد داشته و به متوسط نرخ رشد پول بستگی ندارد. واقعی بعدی ثابت کردند که فریدمن و فلپس حق بوده‌اند: تورم بدون کاهش دائمی بیکاری افزایش یافت.

فروپاشی منحنی فلپس و پایداری فریدمن و فلپس، اقتصاددانان کلان را برای

پذیرش حمله جامع تر را بر لوكاس^(۱۲) آماده نمود. لوكاس عنوان نمود از جهت اصول اقتصاد خرد، بسیاری از روابط تجربی که مبنای الگوهای بزرگ اقتصادسنجی کلان هستند وضعیتی بهتر از منحنی فلیپس ندارند. به صورت اخض عنوان نمود که تصمیمات مربوط به تعیین متغیرهای اقتصادی کلان مانند مصرف و سرمایه‌گذاری به میزانی گسترشده به انتظارات در مورد چگونگی موقعیت آنی اقتصاد استگی دارند. الگوهای اقتصادسنجی کلان به مسئله انتظارات کم توجهی نموده و غالباً متousel به جانشین‌های ظاهرآ موجه ولی اختیاری می‌شوند. لوكاس نشان داد که گرچه مداخلات ناشی از سیاست‌های اقتصادی موجب تغییر چگونگی شکل‌گیری انتظارات افراد در مورد آینده می‌شوند، ولی جانشین‌های انتظارات در الگوهای اقتصادسنجی کلان قادر به منظور نمودن این تغییر شکل‌گیری نیستند. لوكاس نتیجه گرفت که پس این الگوهای برای ارزیابی اثر سیاست‌های مختلف اقتصادی مورد استفاده قرار گیرند.

"انتقاد لوكاس" فریاد شروع حمله برای جوانان ستیزه‌جوئی شد که قصد نابودی اتفاق نظر حاکم را داشتند. مدافعان نظریه حاکم پاسخ دادند که استفاده کنندگان از الگوهای اقتصادسنجی کلان از پیش، از مسئله‌ای که لوكاس با بیانی مستدل و قوی ارائه کرده بود مطلع بوده‌اند و علیرغم انتقادات، اگر الگوها با دقت و در جای خود استفاده شوند می‌توانند حاوی اطلاعات زیادی باشند و گرچه به جهت اصولی، انتقاد لوكاس درست است ولی به لحاظ عملی مهم نیست. به این مدافعت توجهی نشد.

همانگونه که اشاره کردم اتفاق نظر حاکم به جهت پیدایش دو شکاف از هم پاشید. هر دو شکاف در این مسئله نقشی اساسی داشتند. نه شکاف تجربی و نه شکاف نظری هیچ کدام به تنها برای از هم پاشیدگی کفایت نمی‌کرد. بررسی این دو جریان برای تاریخ تحولات فکری تعریین آموزنده است.

فرض کنید که الگوهای اقتصادسنجی کلان در توضیح وقایع دهه ۱۹۷۰ ناتوانی شان داده بودند اما اقتصاددانان کلان از مبانی نظری این الگوها مطمئن می‌بودند؛ چنانکه غالباً مدافعان اتفاق نظر حاکم اظهار می‌دارند، بخش بزرگی از تورم رکودی دهه ۱۹۷۰ می‌تواند مربوط به شوک عرضه ناشی از تصمیمات اوپک^(۱۳) باشد و بقیه

آن نیز می‌تواند مانند همیشه به چند پسماند بزرگ نسبت داده شود. در این صورت واریانس ناهمسانی^(۱۴) هرگز دلیلی برای کنار گذاشتن الگوئی نیست که از جهات دیگر درست است.

بالعکس، فرض کنید که الگوهای اقتصادسنجی کلان در دهه ۱۹۷۰ عملکرد تحسین‌آمیزی می‌داشتند ولی فریدمن، فلپس و لوکاس کافی نبودن مبانی خرد این الگوها را توضیح می‌دادند. در این حالت مبانی سنت الگوها فقط موجب تکان کوچکی در ثبات نظری می‌شد. پیش‌بینی‌های فریدمن و فلپس، حتی بدون اینکه به آزمون گذارده شوند، به فراموشی سپرده می‌شدند. احتمالاً انتقاد لوکاس فقط در محاذل نظری خاص ظاهر می‌شد، اما عکس العمل این بود که "چیزی را که خراب نیست درست نکن".

بهنه پیش آمد چنین بود که الگوهای اقتصادسنجی کلان و اتفاق نظر حاکم هم از جهت تجربی و هم از جهت نظری مردود شوند. مردود شدن اتفاق نظر حاکم سردرگمی، تشتت و هیجانی در اقتصاددانان کلان بوجود آورد که هنوز هم ادامه دارد.

□ پ - گرایش‌های پژوهشی

بیشتر پژوهش‌های اقتصاد کلان در ۲۰ سال گذشته سعی نموده‌اند به مسائلی پیردازند که موجب فروپاشی اتفاق نظر حاکم گردیدند. اقتصاددانان تلاش‌هایی جدید و فشرده در جهت ساختن اقتصاد کلان بر مبانی استوار خرد انجام داده‌اند. در خیلی از موارد، ضرورت مرتبه بودن پژوهش‌ها با مسائل جاری اقتصادی کنار گذاشته شده است. از دیدگاه کسانی که با اقتصاد کلان کاربردی سروکار دارند، بیشتر این پژوهش‌ها برای خواص بوده و بی‌فایده‌اند و واقعاً نیز این ادعا از دیدگاه مقاصد کاربردی درست است.

اجازه بدھید تحولات اخیر اقتصاد کلان را به سه گروه تقسیم کنم. نوع طبقه‌بندی پیشنهادی مانند طبقه‌بندی اکثر مفاهیم پیچیده، ناقص می‌باشد. بعضی از تحولات در درون یش از یک گروه قرار می‌گیرند. و طبیعتاً تعدادی هم در هیچ یک از سه گروه

قرار نمی‌گیرند. ولی به هر حال طبقه‌بندی مفید است، زیرا به فهم انگیزه‌ها و اهداف طرح‌های پژوهشی اخیر بسیاری از اقتصاددانان کلان دانشگاهی کمک می‌کند.

گروه بزرگی از پژوهش‌ها سعی بر این دارند که الگوسازی در قسمت انتظارات به شیوه‌ای رضایت‌بخش‌تر از شیوه معمول ۲۰ سال گذشته باشد. از توجه دقیق‌تر به چگونگی منظور نمودن انتظارات غالباً نتایجی جدید و حیرت‌انگیز از الگوهای معمولی حاصل می‌گردد. احتمالاً پذیرش گسترده اصل انتظارات عقلانی به تنها بزرگ‌ترین تغییر اقتصاد کلان طی دو دهه گذشته است.

گروه دومی از پژوهش‌ها سعی در توضیح مفاهیم اقتصاد کلان با استفاده از الگوهای کلاسیکی جدید^(۱۵) دارند. این الگوها مبتنی بر فرض تعدیل مداوم قیمت‌ها برای تعادل عرضه و تقاضا هستند. بیست سال پیش معمولاً اقتصاددانان کلان فرض می‌کردند که شکلی از نظریه عدم تسویه بازار^(۱۶) برای توضیع نوسان‌های اقتصادی ضروری است. پژوهش‌های اخیر نشان داده است که الگوهای مبتنی بر تسویه بازار، نتایجی غنی‌تر از آنچه که در گذشته تصور می‌شد دارند و نمی‌توانند به آسانی کنار گذاشته شوند.

گروه سومی از پژوهش‌ها سعی در دوباره‌سازی اقتصاد کلان با استفاده از الگوهای کیزی جدید^(۱۷) دارند. روش این گروه آخر بسیار منطبق بر الگوهای متدالول در کتاب‌های درسی است که الگوی LM - IS را با منحنی جدید فیلیپس ادغام می‌نمایند. به نظر می‌رسد این گروه از پژوهش‌ها سعی دارند تحلیل کیزی معمول در کتاب‌های درسی را بر مبانی استوارتری از اقتصاد خرد بنا نمایند.

□ انتظارات:

مفهوم انتظارات عقلانی ریشه در مقاله درخشنان، ولی نادیده گرفته شده جان مات^(۱۸) (۱۹۶۱) دارد. معمولاً اقتصاددانان فرض می‌کنند که بنگاه‌ها به صورتی عقلانی سود خود را به حد اکثر می‌رسانند و مصرف‌کنندگان نیز به صورتی عقلانی مطلوبیت خود را به حد اکثر می‌رسانند. عدم فرض برخورد عقلانی توسط واحدهای اقتصادی در هنگام شکل‌گیری انتظارات‌شان قبول تناقض رفتاری آنها خواهد بود.

از زمان فروپاشی اتفاق نظر حاکم، فرض انتظارات عقلانی در تحقیقات اقتصاد کلان مورد بررسی دقیق قرار گرفته است. درست همانگونه که فرض حداکثر کردن مطلوبیت هیچ نتیجه تجربی خاصی ندارد. فرض انتظارات عقلانی نیز به تنها هیچ نتیجه تجربی مستقیمی ندارد و فرض انتظارات عقلانی به همراه سایر فرضیه‌های کمکی که زمان طرح بسیاری از آنها قبل از عنوان شدن انتظارات عقلانی بوده و به نوبه خود به نظر غیرقابل ایراد نیز می‌رسند، می‌تواند تابعی ژرف و تکان‌دهنده داشته باشد.

□ الف - نامرتبط بودن سیاست‌ها

یکی از اولین و در عین حال مجادله برانگیزترین کاربردهای انتظارات عقلانی توسط توماس سارجنت^(۱۹) و نیل والاس^(۲۰) (۱۹۷۵) صورت پذیرفت. آنها عنوان داشتند که سیاست سیستماتیک [دامنی و منظم] پولی با تولید و اشتغال مرتبط نیست. برای رسیدن به این نتیجه، سارجنت و والاس فقط انتظارات عقلانی را در منحنی فیلیپس که فریدمن و فلپس به آن عامل انتظارات^(۲۱) را افزوده بودند به کار گرفتند. نتیجه این بود که تورم از نوع متظره بر بیکاری اثری ندارد ولی تورم از نوع غیرمتظره بیکاری را موقتاً به نرخی پائین تراز نرخ طبیعی آن می‌رساند. البته براساس فرض انتظارات عقلانی، مردم را نمی‌توان با واقعیت سیستماتیک یا سیاست‌هایی که به صورت یکنواخت و مستمر اتخاذ می‌شود غافلگیر نمود. سارجنت و والاس استدلال نمودند که سیاست پولی سیستماتیک فقط می‌تواند تورم، آن هم از نوع متظره و نه از نوع غیرمتظره ایجاد نماید و بنابراین تورم نمی‌تواند، بر بیکاری اثر گذارد. اگر این توضیح به جهت دنیای حقیقی درست باشد، نتیجه این می‌شود که قواعد سیاست‌های اقتصادی مانند "افزایش رشد پولی به هنگام حرکت اقتصاد به طرف رکود" مؤثر نیست. زمانی ابهام فراوانی در مورد مفهوم نتیجه فوق وجود داشت. بعضی اوقات گفته می‌شد، نامرتبط بودن سیاست‌ها ناشی از انتظارات عقلانی نیست. همانگونه که استانلی فیشر^(۲۲) (۱۹۷۷) نشان داد، می‌توان با انتظارات عقلانی، الگوهایی ساخت که مطابق با آنها سیاست پولی سیستماتیک بتواند در ثبت اقتصادی مؤثر باشد. براساس الگوی

فیشر که در آن مزدهای چسبنده نقشی حیاتی ایفاء می‌نمایند، علیرغم حضور انتظارات عقلانی، سیاست‌های کیزی تجویز می‌شد.

اهمیت مقاله سارجنت - والاس به سبب مسئله نامرتب بودن سیاست‌ها نبود، بلکه به سبب کمک آن در اشاعه استفاده از انتظارات عقلانی در اقتصاد کلان بود. این مقاله نشان داد که الگوها می‌توانند بدون جایگزین کردن شاخص‌های دلخواهانه برای انتظارات حل شوند و نتایج آن در هنگام به کارگیری انتظارات عقلانی می‌توانند خیلی متفاوت از نتایج معمول باشند. مقاله سارجنت و والاس یکی از اولین مواردی بود که انتظارات عقلانی را در اقتصاد کلان به کار گرفت و به روشنی اهمیت بالقوه آن را به لحاظ کاربردی توضیح داد.

زمانی که اقتصاددانان کلان متوجه نقش محوری انتظارات شدند بسیاری از پرسش‌ها نیز شکل جدیدی یافتند. منظور نمودن این موضوع که چگونه تصمیم گیرندگان بخش خصوصی به صورتی مناسب با مقتضیات، انتظارات خود را شکل می‌دهند موجب شد که کار عمده اقتصاددانان دانشگاهی در زمینه کلان، تجدید تفکر در نظریه اقتصاد کلان گردد و این موضوع جایگزین پژوهش‌های مربوط به الگوهای بزرگ اقتصادسنجی کلان شود.

پژوهش‌های علوم انسانی و مطالعات فرنگی

□ ب - قاعده در مقابل تشخیص

یکی از پرسش‌های متعدد و شاید مهم‌ترین آنها که دوباره مورد بررسی قرار گرفت، این بود که سیاست‌های بخش عمومی باید بر اساس قاعده و یا تشخیص هدایت شوند. بعضی از مؤلفان، دلایلی جدید و غالباً قائم‌کننده ارائه داده‌اند که بر اساس آنها هنگامی که نتایج سیاست‌ها بستگی به انتظارات تصمیم گیرندگان بخش خصوصی داشته باشد، سیاست‌هایی که بر اساس تشخیص هدایت شوند مورد تردید واقع می‌شوند فین کیدلند^(۲۳) و ادوارد پرسکات^(۲۴) (۱۹۷۷)، گیلرمو کاللو^(۲۵) (۱۹۷۸)، فیشر (۱۹۸۰)، رابرت بارو^(۲۶) و دیوید گوردون^(۲۷) (۱۹۸۳).

بحث بر علیه سیاست‌های مبتنی بر تشخیص به صورت خیلی ساده‌ای با کمک یک مثال نه اقتصادی، بلکه سیاسی توضیح داده می‌شود. به صورت مشخص، مثال درباره

سیاست دولت در مورد مذاکره با ریایندگان برای آزادی گروگان‌ها است. سیاست اعلام شده آمریکا و کشورهای زیادی این است که دولت‌ها در مورد گروگان‌ها با ریایندگان مذاکره نخواهند نمود. مقصود از چنین اعلامی بر حذر داشتن ریایندگان از گروگان‌گیری می‌باشد؛ اگر از آدم‌ربانی هیچ‌چیز حاصل نشود، ریایندگان عقلانی (که عاقلانه تصمیم‌گیری می‌نمایند) اقدام به گروگان‌گیری نخواهند نمود. اما در واقع ریایندگان به قدر کافی عاقل هستند که بدانند زمانی که گروگان‌گیری واقع شود ممکن است سیاست اعلام شده، ضمانت اجرائی کمی داشته باشد و وسوسه تأمین آزادی گروگان‌ها در قبال دادن امتیازات بر سیاست اعلام شده غالب گردد. تنها راه بر حذر داشتن ریایندگان واقعاً عقلانی این است که به طریقی موضوع تشخیص [یا صلاح‌حدید] توسط سیاست‌گذاران کنار گذاشته شود و آنها متعهد به قاعده هرگز مذاکره نکنند باشند. اگر واقعاً سیاست‌گذاران قادر به دادن امتیاز نباشند انگیزه گروگان‌گیری به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش خواهد یافت.

مسئله مشابه ولی نه به آن اندازه سوزناک، در مورد هدایت سیاست پولی است. مشکل مقام پولی را به جهت لزوم توجه به تورم و بیکاری، در دنیائی که منحنی فیلیپس همراه با عامل انتظارات حاکم است، در نظر بگیرید. مقامات علاقمند هستند که افراد تورم پائینی را انتظار داشته باشند تا بتوان مبادله خوبی میان تورم و بیکاری داشت. اما اعلام سیاست تورم پائین به تنهایی کارساز نیست. زمانی که انتظارات شکل گرفت امکان تقلیل بیکاری برای مقامات انگیزه‌ای می‌شود تا در مورد سیاست اعلام شده تغییر موضع دهند. عاملان اقتصادی در بخش خصوصی نیز از انگیزه تغییر موضع مطلع بوده و بنابراین از ابتدا سیاست اعلام شده را عیناً باور نمی‌کنند. همانطور که رئیس جمهور در هنگام بحران گروگان‌گیری به تلحی وسوسه می‌شود که برای آزادی گروگان‌ها با ریایندگان مذاکره نماید، یک مقام پولی صاحب تشخیص نیز به تلحی وسوسه می‌شود تا با ایجاد تورم، بیکاری را تقلیل دهد و درست همانطور که ریایندگان، ارزش حال امکان عدم اعمال سیاست اعلام شده "هرگز مذاکره نکنید" را برآورده می‌نمایند. عاملان اقتصادی در بخش خصوصی نیز ارزش حال سیاست‌های اعلام شده در مورد تورم پائین را برآورده می‌کنند.

نتیجه حیرت آور تحلیل این خواهد بود که اگر امکان تشخیص [با صلاحیت] از سیاست‌گذاران سلب شود آنها به اهدافشان بهتر خواهند رسید. در مورد گروگان‌گیری، اگر دولت‌ها متعهد به قاعده ظاهرآ خشن به حال خود رها کردن گروگان‌ها باشند، گروگان‌های کمتری گرفته شده و تعداد کمتری نیز کشته خواهند شد. در مورد سیاست پولی، اگر مقام پولی متعهد به سیاست تورم صفر باشد تورم پائین‌تر، بدون یکاری بالاتر تحصیل خواهد شد.

این نظریه در مورد سیاست پولی یک نتیجه کوچک ولی مهم دیگری را نیز به همراه دارد. در شرایط خاصی مقام پولی با حق تشخیص به همان نتیجه‌ای می‌رسد که مقام پولی متعهد به قاعده ثابت تورم صفر می‌رسد. اگر مقام پولی از تورم خیلی بیشتر از یکاری تغیر داشته باشد. تورم [علیرغم امکان اعمال صلاحیت برای مقام پولی] نزدیک صفر خواهد بود، زیرا خود مقام پولی گراش کمی برای ایجاد تورم دارد. این یافته، رهنمودی است برای کسانی که وظیفه تعیین مدیران بانک‌های مرکزی را به عهده دارند. به جای وضع قاعده ثابت می‌توانند اشخاصی را منصوب نمایند که شدیداً از تورم متنفر هستند.

مسئله‌ای که اینجا در زمینه گروگان‌ها و سیاست پولی مطرح گردید، عموماً ناسازگاری زمانی سیاست بهینه^(۲۸) نامیده می‌شود. این موضوع در زمینه‌های دیگری نیز پیش می‌آید. مثلاً ممکن است دولت به منظور ابانتگی سرمایه اعلام نماید که مالیات بر سرمایه گرفته نخواهد شد، ولی همین که تشکیل سرمایه صورت گرفت ممکن است چار این وسوسه شود که چون مالیات بر سرمایه موجود اثر توزیعی ندارد، از وعده قبلی خود عدول نماید. به عنوان مثال دیگر، ممکن است دولت اعلام نماید تمامی افرادی که از پرداخت مالیات فرار کنند تحت تعقیب قرار خواهند گرفت، ولی زمانی که فرار از پرداخت مالیات صورت گرفت، ممکن است دولت چار وسوسه اعلام عفو مالیاتی^(۲۹) برای وصول مقداری مالیات اضافی گردد. به عنوان مثال سوم، دولت ممکن است برای تشویق ابداعات اعلام نماید که مخترعین تولیدات جدید از حق انحصاری برخوردار هستند، اما پس از اختراع تولیدات ممکن است چار این وسوسه شود که امتیاز ثبت اختراع^(۳۰) را غونماید تا بهم ریختگی ناشی از

قیمت‌گذاری واحدهای انحصاری را از میان بردارد. در هر یک از موارد فوق کارگزاران عقلائی، آگاه از انگیزه دولت برای عدول از نظر اولیه خود بوده و چنین انتظاری بر رفتار آنها اثر می‌گذارد. راه حل ممکن، سلب حق تشخیص دولت از طریق ملزم کردن آن به قاعده ثابت است.

□ پ - انتظارات عقلائی در کارهای تجربی

تا این مرحله تأکید بر تحولات نظری اقتصاد کلان بوده است. اما پذیرش گسترده انتظارات عقلائی به عنوان یک اصل روش‌شناسی، اثر ژرفی بر کارهای تجربی نیز داشته است. با تمرکز توجه به چگونگی رفتار عاملان اقتصادی در شرایط عدم اطمینان، انقلاب انتظارات عقلائی، روش اقتصاددانان کلان را برای به فرمول در آوردن نظریه‌ها و استفاده از ارقام برای آزمون آنها تغییر داده است.

نظریه درآمد دائمی مصرف، نمونه‌ای از مباحثی است که به صورت گسترده در سایه انتظارات عقلائی مورد بررسی مجدد قرار گرفته است. در مقاله‌ای پر مغز، رابرт هال^(۳۱) (۱۹۷۸) نتیجه‌ای ساده و حیرت‌آور از نظریه درآمد دائمی می‌دهد: بدین ترتیب که تغییرات در مصرف غیرقابل پیش‌بینی است. برابر نظریه درآمد دائمی، مصرف کنندگان که با محدودیت بودجه‌ای بین زمانی روپرتو هستند، نهایت سعی را می‌کنند که مسیر مصرف آنها در طول زمان یکنواخت باشد. در نتیجه، مصرف، انعکاس انتظارات مصرف کنندگان در مورد درآمد آنها است. مصرف فقط زمانی تغییر می‌کند که مصرف کنندگان در انتظاراتشان تجدیدنظر بنمایند. اگر مصرف کنندگان تمامی اطلاعات موجود را به صورتی بهینه استفاده کرده باشند، تجدیدنظر در انتظارات و بنابراین تغییرات در مصرف نیز باید غیرقابل پیش‌بینی باشند. هال در جوهر بحث خود منطق فرضیه بازارهای کارآمد^(۳۲) را که اقتصاددانان از گذشته‌ای طولانی برای توضیح غیرقابل پیش‌بینی بودن قیمت‌های سهام استفاده می‌نموده‌اند در مورد فرضیه درآمد دائمی به خدمت گرفته است.

به فرمول در آوردن فرضیه درآمد دائمی به صورت فوق، آزمون آن را ساده می‌کند. کافی است که فقط رگرسیون تغییرات مصرف را در قبال مجموعه‌ای از

متغیرهای تأخیری برآورد نمود تا ملاحظه شود آیا این متغیرها می‌توانند تغییرات مصرف را پیش‌بینی نمایند یا خیر. هنگامی که هال این رگرسیون‌ها را برآورد کرد، در مقابل حیرت بسیاری از اقتصاددان دریافت که حداقل به عنوان یک تقریب اولیه، نظریه در این آزمون قبول شده است. تغییرات فصلی مصرف کل تا حدود زیادی غیرقابل پیش‌بینی است. مصرف همانند قیمت سهام، یک گام تصادفی^(۲۳) به شمار می‌رود.

برای ملاحظه اینکه برداشت هال تا چه اندازه انقلابی است، چگونگی اندازه‌گیری موقفيت را توسط یک پژوهشگر تجربی در نظر بگيريم. بیست سال پیش پژوهش تجربی در مورد مصرف غالباً مستلزم تخمین تابع مصرف بود. میزان موفقیت با تطبیق معادله تخمین زده شده بر ارقام موجود اندازه‌گیری می‌شد، بدین معنی که میزان موفقیت، R₂ بالا بود. هال این مبنای اوارونه نمود، بدین ترتیب که چون او به R₂ پائین رسیده بود، نظریه درآمد دائمی را درست می‌دانست. این اختلاف ناشی از آن است که هال تابع مصرف را تخمین نزدی است بلکه به جای آن شرط درجه اول بین زمانی یک مصرف‌کننده را بررسی نموده تا کترول نماید که آیا این مصرف‌کننده در بهیه‌یابی مرتکب خطای سیستماتیک می‌شود یا خیر.

با نگاهی به گذشته روشن است که سهم علمی هال در این زمینه بیش از آنکه محتوایی باشد، جبهه روش‌شناسی داشته است. هال نتیجه می‌گیرد که شواهد به شدت برله فرضیه درآمد دائمی است. پژوهش‌های بعدی که بعضی از آنها براساس برداشت هال صورت گرفته نشان داده است که اثر درآمد جاری بر مصرف، قویتر از آنی است که فرضیه درآمد دائمی عنوان می‌نمود، مارژوری فلاوین^(۲۴) (۱۹۸۱)، هال و فدریک میشکین^(۲۵) (۱۹۸۲)، جان کمپیل^(۲۶) و گریگوری مانکبو^(۲۷) (۱۹۸۹) و چریس کارول^(۲۸) (۱۹۹۰) و لورنس سامرنس^(۲۹) (۱۹۸۹). هنوز بحث و مجادله زیادی بر سر اعتبار فرضیه درآمد دائمی وجود دارد ولی بدون تردید برای همیشه هال مسائل مورد بحث را تغییر داده است.

زمانی بود که به کارگیری برداشت انتظارات عقلانی در پژوهش‌های تجربی کاری انقلابی بود ولی امروزه این امر خیلی معمول شده است. پیشرفت ترین تحول، مربوط

به روش‌های معادله اولر^(۳۹) است که تکامل آن براساس کار‌هال بر مصرف قرار دارد. پژوهشگران این روش‌ها را در مطالعه عرضه کار، تقاضای کار، مخارج مصرفی بادوام، سرمایه‌گذاری ثابت بخش خصوصی و ابانتگی موجودی ابزار به خدمت گرفته‌اند. گرچه بعد است که این فنون جدید کاملاً جانشین برداشت‌های قدیمی اقتصادستجوی گردند ولی به هر حال مکانی همیشگی در جعبه ابزار اقتصاددانان تجربی یافته‌اند.

□ اقتصاد کلان کلاسیکی جدید:

از آنجائی که انتقاد اولیه هال از روش معمول اقتصاد کلان، تأکید بر نامناسب بودن نحوه برخورد با موضوع انتظارات داشت، اولین وظیفه اقتصاددانان کلان نیز یادگیری چگونگی برخورد با بیش کارگزاران عقلایی بود. در مراحل اولیه انقلاب کلاسیکی جدید بعضی از اقتصاددانان بر این باور بودند که الگوهای اقتصادستجوی کلان می‌توانند نسبتاً به آسانی تصحیح شوند. به نظر می‌رسید که در زمینه انتظارات می‌باید فقط به جای شاخص‌های جایگزین ناقص، از انتظارات عقلایی استفاده شود. خیلی زود معلوم شد که این نظر بی‌اندازه خوبشینانه است. کارهای زیادی بود که می‌بایست انجام می‌شد. هدف انقلاب کلاسیکی جدید تجدید بنای اقتصادی کلان براساس مبانی اولیه اقتصاد خرد در زمینه ترجیحات و روش فنی تولید بود. اقتصاددانان کلاسیکی جدید این هدف را با حفظ اصول بهینه‌یابی دائمی افراد و تسویه دائمی بازار که مورد اخیر مجادله انگیزتر است، دنبال نمودند.

□ الف - اطلاعات ناقص

هدف اولیه الگوهای کلاسیکی جدید، توضیح نوسان‌های اقتصادی از طریق پولی^(۷۹) بود. آنها برای انجام این مهم با قبول فرض اطلاعات ناقص در مورد قیمت‌ها، مختصری از حالت کامل والراسی^(۴۰) فاصله گرفتند لوکاس (۱۹۷۲ و ۱۹۷۳). فرض شد که افراد در مورد قیمت کالاهایی که خودشان تولید می‌کنند در مقایسه با قیمت کالاهایی که خریداری می‌نمایند، آگاهی بیشتری دارند. بنابراین امکان

اشتباه‌گردن تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها (که برای افراد نباید اهمیت داشته باشد) با تغییرات قیمت‌های نسبی (که برای افراد باید اهمیت داشته باشد) وجود دارد. تورم پیش‌بینی نشده موجب می‌گردد افراد نتیجه گیری کنند که قیمت‌های نسبی کالاهایی که آنها تولید می‌کنند موقتاً بالا رفته و این موضوع موجب تحریک آنان به افزایش عرضه گردد. براساس این مفروضات نتیجه می‌شود که تولید استگی به انحراف تورم از تورم انتظاری دارد.

گرچه این نوع نظریه نوسان‌های اقتصادی در دهه ۱۹۷۰ مورد توجه زیادی قرار گرفت ولی در سال‌های اخیر پیروان کمتری را به خود جلب کرده است. دلیل کاهش پذیرش همگانی آن روش نیست. متقدان نظریه مدعی هستند که اشتباه افراد در مورد سطح عمومی قیمت، نمی‌تواند به صورت موجه‌ی آن قدر بزرگ باشد تا موجب تغییرات گسترده تولید و اشتغال در طول نوسان‌های اقتصادی گردد. بیشتر شواهد تجربی نیز در جهت تأثیر نمی‌باشد بارو و زوی هرکوویتس (۱۹۸۰)^(۴۱)، میشکین (۱۹۸۳)، اما دلایل قابل قبولی نیز وجود ندارند که علت رهائی گسترده این برداشت را توضیح دهند.

□ ب - نوسان‌های اقتصادی حقیقی

آخرآنهایی که در چارچوب کلاسیکی جدید کار می‌کنند، بر نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی (۱۹۸۰)^(۴۰) تأکید داشته‌اند جان لانگ^(۴۲) و جارلز پلاسر^(۴۳) (۱۹۸۳)، بارو و رایرت کینگ^(۴۴) (۱۹۸۶)، پرس کات (۱۹۸۶). نظریه با این فرض شروع می‌شود که نوسان‌های تصادفی عمدہ‌ای به جهت میزان تغییرات فنی وجود دارند و چون نوسان‌های فنی موجب نوسان قیمت‌های نسبی می‌گردند، عقلایی است که افراد عرضه کار و مصرف خودشان را تغییر دهند. برابر این نظریه نوسان‌های اقتصادی بازتاب طبیعی و کارآمد اقتصاد در مقابل تغییرات روش فنی موجود تولید هستند. نقاط قوت الگوهای نوسان‌های اقتصادی حقیقی در این است که خیلی حساب شده بوده و در عین حال دقیقاً بر اصول اقتصاد خرد استوار هستند. این الگوها بیشتر از نوع معمول تعادل عمومی باویژگی بین زمانی هستند که از گذشته در مطالعات اقتصاد رشد

به کار گرفته شده و در اینجا فقط مختصری به جهت منظور کردن تغییرات فنی تصادفی تصحیح شده‌اند.

این الگوها به نحو حیرت‌آوری بر سری‌های عمدۀ زمانی منطبق هستند. ادوارد پرسکات نتیجه‌ای تکان‌دهنده می‌گیرد که نوسان‌های اقتصادی معما نیستند بلکه چون نوسان‌های اقتصادی نتایج طبیعی الگوهای معمول رشد هستند، عدم مشاهده نوسان‌های اقتصادی می‌تواند یک معما باشد.

نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی فرض می‌کند که اقتصادها با تغییرات عمدۀ ناگهانی به جهت روش فنی موجود مواجه می‌شوند. براساس بسیاری از الگوهای نوسان‌های اقتصادی حقیقی، دوران کسادی، همان دوران عقب افتادگی فنی - یعنی کاهش توان فنی جامعه است. متقدان مدعی هستند که موضوع تغییرات عمدۀ فنی و مخصوصاً بحث عقب افتادگی غیرموجه است سامرس (۱۹۸۶)، مانکیو (۱۹۸۹)، به هر حال امروزه معمولاً فرض می‌گردد پیشرفت فنی به صورت تدریجی به وقوع می‌پیوندد.

ثانیاً نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی فرض می‌کند که نوسان‌های اشتغال، انعکاس تغییرات تعداد افرادی است که خواهان کار هستند. از آنجائی که عوامل تعیین‌کننده عرضه کار - مزد حقیقی و نرخ بهره حقیقی - فقط به میزان جزئی تغییر می‌کنند ولی در مقابل آن اشتغال به میزان قابل ملاحظه‌ای نوسان می‌یابد. پس براساس این الگوها در طول زمان، اوقات فراغت باید قابلیت جانشینی بالائی داشته باشد. این فرض یا این نتیجه، با بسیاری از مطالعات اقتصادسنجی عرضه کار که با استفاده از اطلاعات مربوط به افراد صورت گرفته، مغایرت دارد. چه این مطالعات نشان می‌دهند که میزان جانشینی بین زمانی جزئی می‌باشد رُزْف آلتونجی (۱۹۸۶^(۴۵)). به علاوه این فرض با اعتقاد محکم اولیه بسیاری از اقتصادان نیز مغایرت دارد که بیکاری گسترده در دوران رکود را عمدتاً غیر داوطلبانه می‌دانند.

ثالثاً نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی فرض می‌کند که سیاست پولی با نوسان‌های اقتصادی مرتبط نیست و نام نظریه نیز با توجه به همین فرض تعیین شده است. پیش از آنکه نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی در اوایل دهه ۱۹۸۰ مطرح گردد، تقریباً همه

اقتصاددانان کلان این فرض را قبول داشتند که پول تعیین‌کننده است. گرچه در مورد توانانی سیاست سیستماتیک پولی به جهت ثبیت اقتصاد، بحث و مجادله وجود داشت ولی در مورد این نکته که سیاست پولی بد می‌تواند موجب عدم ثبیت گردد، اتفاق نظر همگانی ملاحظه می‌شد. نظریه پردازان نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی، ادعای قدیمی کیزی را در مورد هبستگی میان عرضه پول و تولید را که ناشی از درون‌زا بودن عرضه پول می‌دانستند به مبارزه طلبیدند کینگ و پلاسر (۱۹۸۴). آنها همچنین اهمیت کمی برای شواهد سرگرم‌کننده آثار سیاست پولی - مانند کارهای ولکر^(۴۶) در مورد ضد تورم در اوایل دهه ۱۹۸۰ - قائل هستند. در حالی که به نظر می‌رسد این شواهد شکل دهنده دیدگاه بسیاری از اقتصاددانان باشد.

□ ب - جابجایی‌های بخشی^(۴۷)

نظریه جابجایی‌های بخشی، برداشت دیگری از نوع کلاسیکی جدید در مورد نوسان‌های اقتصادی است که تأکید بر هزینه بالای جابجایی کار میان بخش‌های اقتصادی دارد دیوید لیلین^(۴۷) (۱۹۸۲)، فیشر بلاک^(۴۸) (۱۹۷۸). همانند نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی، نظریه جابجایی‌های بخشی با قائل شدن هیچ‌گونه نقشی برای آشناگی‌های پولی به دوگانگی کلاسیکی^(۴۹) می‌رسد. ولی برخلاف نظریه نوسان‌های اقتصادی حقیقی کمی از حالت کامل والراسی فاصله می‌گیرد. بدین ترتیب که فرض می‌کند وقتی کارگری از یک بخش به بخش دیگر جابجا می‌شود، یک دوره بیکاری، شاید مثلاً برای جستجوی شغل، الزامی است. برابر نظریه جابجایی‌های بخشی، دوران‌های کسادی، دوران‌هایی هستند که در آنها شوک‌های بخشی زیادتر بوده و [در نتیجه] جابجایی‌های بخش بیشتری هم لازم است.

گرچه هنوز در این زمینه کارهای تجربی زیادی انجام می‌شود ولی به نظر می‌رسد شواهد تجربی، نظریه جابجایی‌های بخشی را تأثیر نمی‌کنند. اگر در کسادی‌ها، بیکاری کارگران به صورت داوطلبانه بوده و به سبب جابجایی‌های آنها به مشاغل جدید در بخش‌های دیگر است، باید انتظار داشت بیکاری گسترده همزمان با مشاغل خالی گسترده باشد ولی نوسان‌های ملاحظه شده درست خلاف این رفتار را نشان

می‌دهند. نرخ‌های بیکاری گسترده همراه با آگهی‌های محدود برای نیازمندی‌های شغلی هستند. کاتاراین آبراهم^(۴۹) و لورنس کاتز^(۵۰) (۱۹۸۶). به علاوه گرچه براساس نظریه جابجایی‌های بخشی باید در دوران کسادی‌ها کارگران تحرک بیشتری میان بخش‌ها داشته باشد ولی به نظر می‌رسد خلاف آن صادق باشد: میزان تحرک کارگران شدیداً هم‌جهت با نوسان‌های اقتصادی است کووین مورفی^(۵۱) و رابت توپل^(۵۲) (۱۹۷۸). این یافته‌های نشان می‌دهند که غیر محتمل است نظریه جابجایی‌های بخشی به صورت موجبه منطبق بر نوسان‌های اقتصادی ملاحظه شده باشد.

مدافعان نظریه جابجایی‌های بخشی عنوان می‌نمایند که شواهدی از این نوع قانون کننده نیستند. ممکن است فرایند تعدیلات بخشی مستلزم یک دوره بیکاری گسترده و درآمد پائین باشد که این امر تقاضای تولیدات را در همه بخش‌ها کاهش می‌دهد. بنابراین ممکن است حتی اگر کسادی‌ها در ابتداء ناشی از لزوم تحصیص دوباره کار میان بخش‌ها باشند، در این دوران‌ها مشاهده گر مشاغل خالی محدود و تحرک محدود کارگران باشیم. در حالت اخیر روشن نیست چگونه به جهت تجربی، نظریه جابجایی‌های بخشی را از نظریه‌های نوسان‌های اقتصادی حقیقی که نوسان‌های اقتصادی در سطح کل اقتصاد را ناشی از مسائل فنی دانسته و نظریه‌های کینزی که نوسان‌های اقتصادی را ناشی از تقاضای کل می‌دانند تمیز قائل شد.

۳-۲-۲) اقتصاد کلان کینزی جدید

در حالی که بسیاری از اقتصاددانان کلان برای توضیح نوسان‌های اقتصادی در چهارچوب حالت کامل والراسی کار می‌کنند. بسیاری از اقتصاددانان نیز در چهارچوب برداشت غیر والراسی که از زمان انتشار کتاب نظریه عمومی کینز تکامل یافته است به مطالعات خود ادامه می‌دهند. سرفصل "کینزی" آنقدر گسترده و مبهم است که پژوهشگران زیادی این اصطلاح را برای نظریه‌های خود استفاده کرده‌اند. اگر قرار باشد عبارتی به تنهایی بتواند همه اقتصاد کینزی را پوشش دهد، قبول این عقیده است که نوسان‌های اقتصادی در قبال تغییرات سلیقه‌ها و مسائل فنی، عکس العمل کارای پارتو^(۵۳) نیستند بلکه ناشی از نوعی شکست گسترده بازار هستند.

ناقص بودن بازارها که به کرات در نظریه‌های کیزی عنوان می‌شود، شکست مزدها و قیمت‌ها به جهت تعدیل فوری برابری عرضه و تقاضا است. به طور قطع حرکت کند مزدها و قیمت‌ها در کوتاه‌مدت فرض کلیدی اتفاق نظر ده ۱۹۶۰ بود و فقدان توجیه نظری کافی برای این فرض نیز یکی از شکاف‌های نابود‌کننده‌ای بود که در اتفاق نظر حاکم پیش آمد و موجب بی‌اعتباری آن گردید. در اینجا براساس تقریباً یک نظم زمانی، تحولات سه‌گروه از پژوهش‌های جدید را بررسی می‌کنم که هر یک با روش خاص خود تأکید بر شکست قیمت‌ها در تسویه بازارها دارد. بیشتر این پژوهش‌ها به نظر می‌رسد کوشش‌هایی برای تجدید حیات اتفاق نظر گذشته از طریق انجام بعضی از اصلاحات در جهت فراهم کردن مبانی مستحکم نظری خرد، باشند.

□ الف - قیمت‌های ثابت و عدم تعادل عمومی

پس از مقاله پر مغز بارو و هرش گروسمن^(۵۴) (۱۹۷۱)، در دهه ۱۹۷۰ پژوهش‌های زیادی از این نظریه تعادل عمومی را به خدمت گرفتند تا چگونگی فعل و انفعالات بازارها را در حالتی که قیمت‌ها در سطوحی غیر تسویه‌کننده بازارها معین شده باشند، بررسی کنند. این نوع پژوهش‌ها مخصوصاً میان اقتصاددانان کلان اروپائی معمول شد، ادموند مالینو^(۵۵) (۱۹۷۷)، جان مول بوئر^(۵۶) و ریچارد پرتس^(۵۷) (۱۹۷۸)، زان - پاسکال بناسی^(۵۸) (۱۹۸۲). این گروه از پژوهش‌ها با قدرت نشان دادند که اگر قیمت‌های توانند تعدیل گردند، مقادیر چگونه تعدیل خواهند شد و چگونه در شرایط قیمت‌های ثابت، سیاست‌های اقتصادی بر تولید و استغال اثر می‌گذارند.

نتیجه قابل توجه این الگوها این است که عملکرد اقتصاد به صورتی تعیین‌کننده بستگی به این دارد که چه بازارهایی با تقاضای اضافی و چه بازارهایی با عرضه اضافی رویرو هستند. یکاری - یا عرضه اضافی کار - در دو نظام پیش می‌آید. در نظام اول که یکاری کلاسیکی نامیده می‌شود. بنگاه‌ها می‌توانند همه آنچه را که می‌خواهند در بازار کالاها بفروشند و یکاری ناشی از آن است که مزد حقیقی خیلی بالاتر از آنست که استخدام سودآور تمامی نیروی کار را ممکن سازد. در نظام دوم که یکاری کیزی

نامیده می شود بنگاه ها نمی توانند همه آنچه را که می خواهند در قیمت های جاری به فروش برسانند و یکاری ناشی از محدودیت مقداری [فروش] در بازار کالاها است. تفاوت میان این نظام ها به خوبی بعضی از پرسش های مهمی را که در ساخت نظریه های کینزی مطرح هستند مشخص می سازد. آیا ناقص بودن بازارها که در کسادی ها موجب یکاری گسترده می گردد مربوط به بازار کار یا بازار کالاها است؟ اگر هر دو بازار ناقص باشند فعل و افعالات میان آن دو چگونه خواهد بود. اخیراً این پرسش ها مورد توجه گروه دیگری از نظریه پردازان کینزی نیز که برنامه های تحقیقی کاملاً متفاوتی دارند. قرار گرفته اند. بعداً به نظریه های گروه اخیر نیز خواهیم پرداخت.

چون الگوهای عدم تعادل عمومی پیش از فروپاشی اتفاق نظر دهه ۱۹۶۰ عنوان گردیده بودند، لذا مستقیماً نیز قصد مرمت شکاف هایی را که موجب فروپاشی شده بودند نداشتند. به جهت توجه بیشتر به نتایج قیمت های ثابت، الگوهای عدم تعادل عمومی از فرض عدم تعديل قیمت ها برای تسویه بازارها کمک می گیرند. در پرتو انقلاب کلاسیکی جدید که به نظر می رسد در این سوی اقیانوس اطلس تأثیر بیشتری گذاشته است، کیnezی های آمریکانی کمتر به جزئیات تعديل مقداری، تحت شرایط قیمت های ثابت علاقمند بوده و کوشش های آنها متوجه الگوسازی فرآیند تعديل قیمت ها بوده اند.

توجه به مسئله تعديل قیمت ها، ناهمانگی الگوهای عدم تعادل عمومی را آشکار می نماید. این الگوها قیمت ها را در اقتصادی که از جهات دیگر کاملاً والراسی است، ثابت فرض می کنند. ولی برای تحلیل چگونگی تعديل قیمت ها لازم است قبول کنیم که بعضی از عاملان اقتصادی قیمت ها را کنترل می نمایند. بنابراین باید فرض قیمت پذیری را که در نظریه تعادل عمومی وجود دارد کنار گذاشته و صریحاً کارگزارانی قیمت گذار را مانند اتحادیه ها یا بنگاه هایی را که تا اندازه های در بازار قدرت دارند، در الگوها منظور نمائیم. با شروع تفکر در مورد اقتصادی با کارگزارانی قیمت گذار، غیر محتمل به نظر می رسد که رفتار چنین اقتصادی همانند رفتار اقتصادی باشد که در آن قیمت ها را حراج گذار والراسی تعیین می نماید ولی حراج گذار به

دلایلی نامشخص، ناتوان از تعیین قیمت‌های تعادلی است. بنابراین الگوهای عدم تعادل عمومی که با بارو و گرومن شروع می‌شوند ممکن است بهترین چهارچوب، حتی برای مسائلی از قبیل تعدیلات مقداری تحت شرایط قیمت‌های ثابت که این الگوها به خاطر آن طراحی شده‌اند نباشد. به بیان ساده، به نظر می‌رسد جدائی مسئله تعدیلات مقداری از مسئله تعدیلات قیمتی امکان‌پذیر نیست.

□ ب - قراردادهای کاری و مزدهای چسبنده

بیشتر کوشش‌ها برای توضیح علت جدائی اقتصاد از حالت آرمانی والراسی متوجه بازار کار هستند. خود کیتزر تأکید بر کندی حرکت مزدها داشت. بنابراین زمانی که اقتصاددانان غیرمعتقد به انقلاب کلاسیکی جدید، سعی در دفاع از اقتصاد کیتزری نمودند، بازار کار اولین موضع طبیعی آنها برای شروع حرکت بود.

الگوسازی بازار کار در بخش مهمی از پژوهش‌ها براساس ناتوانی تسویه بازار کار قرار دارد که این نیز خود به سبب قراردادهای کاری است. در قراردادهای کاری مزدهای اسمی که براساس آن بنگاه‌ها می‌توانند کار را خریداری کنند از پیش تعیین می‌گردند، جو آن‌کری^(۵۹) (۱۹۷۶)، فیشر^(۶۰) (۱۹۷۷)، جان تیلور^(۶۱) (۱۹۸۰) ادعای اولیه این الگوها نشان دادن نهادهای قراردادی است. بسیاری از کارگران تحت پوشش قراردادهای رسمی بوده که از پیش مزد اسمی را تعیین می‌نمایند و به نظر می‌رسد بسیاری دیگر نیز تحت پوشش موافقنامه‌های غیررسمی با کارفرمایان هستند. گنجانیدن این شواهد در یک الگوی اقتصاد کلان، نتایج مهمی از جهت هدایت سیاست‌های اقتصادی در بر دارد. یکی از نتایج این است که فرضیه نامرتب بودن سیاست‌های اقتصادی که توسط سارجنت و والاس عنوان شده برقرار نمی‌ماند: اگر مزد اسمی در مقابل آشفتگی‌های اقتصادی نتواند تغییر کند، در این صورت سیاست پولی که به صورت سیستماتیک در هنگام آشفتگی‌های اقتصادی به خدمت گرفته می‌شود، ابزاری فعال برای ثبیت اقتصادی خواهد بود. به بیانی فشرده، مزد اسمی ثابت موجب می‌گردد که مقام پولی بتواند بر مزد حقیقی و بنابراین بر اشتغال کنترل داشته باشد.

الگوهای مبتنی بر قراردادهای مزد اسمی از سه جهت مورد انتقاد قرار گرفته‌اند. اولاً وجود چنین قراردادهایی هرگز براساس اصول اقتصاد خرد توضیح داده نشده است. اگر قراردادهای مزد اسمی، عامل نوسان‌های گسترده و غیرکارآ در تولید و اشتغال است چرا کارگران و بنگاه‌ها چنین قراردادهایی را تنظیم می‌نمایند. کارهای نظری زیادی به جهت مطالعه تربیات تسهیم بهینه ریسک میان بنگاه‌ها و کارگران انجام گرفته‌اند. واضح است که انعقاد قرارداد به شکل بهینه، خود نمی‌تواند موجب چسبندگی مزد‌ها که الگوهای کینزی از نوع انعقاد قرارداد به آن منکی هستند گردد. از آنجایی که کارگران بیکار ارزش اوقات فراغتشان را کمتر از ارزش کارشان که توسط بنگاه‌ها تعیین می‌شود می‌دانند، تنظیم قرارداد، منافعی آشکار و مهم را که می‌توانند از مبادله کار و فراغت حاصل گرددند، بلااستفاده می‌گذارند.

ثانیاً علیرغم وجود قراردادهای کاری برای تعیین پیشاپیش مزد‌های اسمی، معلوم نیست این مزد‌ها همانگونه که الگوها فرض می‌کنند نقش مهمی در تعیین اشتغال داشته باشند. کارگران بسیاری صاحب مشاغل مادام‌العمر هستند، از دیدگاه یک رابطه بلندمدت، مزدی که در هر دوره پرداخت می‌شود ضرورتاً همانند بازارهای لحظه‌ای، با تولید نهائی کار در همان دوره برابر نیست. در عوض مزد می‌تواند مشابه اقساط پرداختی در نظر گرفته شود. مثلاً بعضی از دانشگاه‌ها حقوق سالانه استادان را به صورت مساوی طی نه ماه می‌پردازند و بعضی دیگر حقوق سالانه را به صورت مساوی طی دوازده ماه پرداخت می‌کنند، ولی قطعاً این تفاوت پرداخت‌ها هیچ ارتباطی با تلاش کاری یا تولید نهائی استادان در طول سال ندارد..

ثالثاً به نظر نمی‌رسد تغییرات مزد حقیقی که همجهت با نوسان‌های اقتصادی است سازگار با الگوهایی باشد که در آنها مزد اسمی از پیش تعیین شده و حرکت در طول یک تابع معمولی کار با شبیب نزولی است. در بیشتر این الگوها شوک منفی تقاضای کل، سطح قیمت‌ها را کاهش و مزد حقیقی را افزایش می‌دهد (زیرا مزد اسمی ثابت است) و بنابراین مقدار تقاضای کل کار تقلیل می‌یابد. پس اگر نوسان‌ها ناشی از تقاضای کل باشند، مزد‌های حقیقی باید در جهت خلاف این نوسان‌ها حرکت نمایند. ولی براساس ارقام به نظر می‌رسد تغییرات مزد‌های حقیقی، رابطه سازگاری با

فعالیت‌های اقتصادی نداشته و شاید قدری نیز همجهت با نوسان‌های اقتصادی باشد. برای مثال در کسادی سخت ۱۹۸۳ که عامدهانه ناشی از سیاست پولی انقباضی بود، مزدهای حقیقی خیلی متفاوت از مزدهای چند سال قبل و یا چند سال بعد نبودند. پیش‌بینی حرکت مزدهای حقیقی در جهت خلاف نوسان‌های اقتصادی پدیده‌ای است که نمی‌تواند به آسانی با شواهد موجود سازگاری داشته باشد.

گرچه اقتصاددانان در مورد میزان اهمیت این انتقادها با یکدیگر تفاوت نظر دارند ولی حداقل می‌توان گفت در محافل دانشگاهی، مشکلات الگوهای انعقاد قراردادهای کاری، کیزی‌ها را در موضع دفاعی قرار داده‌اند.

□ پ - رقابت انحصاری و قیمت‌های چسبنده

در دهه ۱۹۸۰ نارضائی از الگوهایی که تأکید بر چسبنده‌گی مزدهای اسمی داشتند توجه اقتصاددانان کلان کیزی را از بازار کار به بازار کالاها برگرداند. کوشش‌های زیادی صرف بررسی رفتار بنگاه‌های رقابت انحصاری در هنگام تغییر قیمت‌ها شده است. این بنگاه‌ها در هنگام تغییر قیمت‌ها، متهم مختصری به نام هزینه‌های فهرست بهاء^(۶۱) می‌شوند مانکیو^(۱۹۸۵)، جورج آکرلوف^(۶۲) و ژانت فلن^(۶۳) (۱۹۸۵)، مایکل پارکین^(۶۴) (۱۹۸۶)، اوبلور بلانچارد^(۶۵) و کیوتاکی نوبوهیرو^(۶۶) (۱۹۸۷)، جولیو روتبرگ^(۶۷) و گارت سالونر^(۶۸) (۱۹۸۷)، لورنس بال^(۶۹)، مانکیو و دیوید رومر^(۷۰) (۱۹۸۹). در بیان ساده، هزینه‌های فهرست بهاء منابع لازم جهت [تهیه و] ارسال فهرست‌های جدید قیمتی هستند. مفهوم دقیق‌تر و واقع‌بینانه‌تر هزینه‌های فهرست بهاء، شامل زمان لازم برای تفکر درباره این تغییرات است.

این رشته از پژوهش‌ها جدیدتر از آن هستند تا بتوان در مورد میزان اهمیت اثر آن به داوری نشست و به همین ترتیب هنوز نمی‌توان پیش‌بینی کرد در این زمینه چه مسائلی جدی تر گرفته خواهند شد. آنچه که فعلاً روش است، با معطوف شدن توجه به بازار کالاها می‌توان از سه انتقاد وارد بر الگوی کیزی که مبنی بر مزدهای چسبنده است احتراز نمود.

اولاً الگوهای جدید می‌توانند با توصل به مبانی محکم اقتصاد خرد، ناتوانی

قيمت‌گذاران را به جهت اعاده تعادل نشان دهد. بنگاه‌های رقابت ناقص، انگیزه زیادی برای کاهش قیمت‌ها در هنگام تقاضا برای تولیداتشان ندارند. مثلاً ممکن است به سبب آشفتگی‌های گذشته در مورد قیمت‌گذاری انحصاری، در حالی که منافع جامعه (شرط مرتبه اول) در اثر کاهش قیمتی قابل ملاحظه بوده منافع بنگاه (شرط مرتبه دوم) محدود باشد. حال اگر [در چنین شرائطی] بنگاه‌ها باید متتحمل هزینه‌های محدودی نیز به لحاظ هزینه‌های فهرست بهاء گردند، علیرغم زیان‌های قابل ملاحظه جامعه که ناشی از چسبندگی قیمت‌ها است، بنگاه‌ها قیمت‌های سابق خود را حفظ خواهند کرد.

ثانیاً برخلاف حالت مزدھای اسمی، بسیاری از قیمت‌های چسبنده آشکارا نقش مهمی در تخصیص منابع دارند. برای مثال غالباً سال‌ها قیمت مجلات و روزنامه‌ها در دکھاں روزنامه فروشی تغییر نمی‌کند استفن سس چتی^(۷۱) (۱۹۸۶) و بتابراین مشکل بتوان ادعای کرد که این قیمت‌ها فقط پرداخت‌های اقساطی بهای روزنامه در یک دوره بلندمدت بوده و مرتبط به بحث قیمت‌ها نیستند.

ثالثاً براساس الگوهای هزینه‌های فهرست بهاء، جهت تغییرات مزدھای حقیقی ضرورتاً در جهت خلاف نوسان‌های اقتصادی نیستند. هنگامی که چسبندگی قیمتی به عنوان یک عنصر اصلی در توضیح عکس العمل اقتصاد به تغییرات تقاضای کل وارد می‌شود، حرکات مزدھای حقیقی می‌توانند همجهت و یا خلاف جهت نوسان‌های اقتصادی باشند. بعلاوه اگر چسبندگی قیمتی با این موضوع که مزدھای مشاهده شده فقط پرداخت‌های اقساطی می‌باشند ترکیب شوند، می‌توان علیرغم نامعین و نامرتب ماندن مسیر مزدها به همان تتابع کینزی دست یافت.

به دلایل فوق، پژوهش‌ها در مورد چسبندگی‌های اسمی از بازار کالاها معطوف گردیده‌اند. البته این نتیجه گیری نیز درست نخواهد بود که بگوئیم اکنون دیگر کینزی‌ها تعادل بازار کار را پذیرفته‌اند. بلکه بهتر است گفته شود که اکنون معمولاً پدیده بیکاری با توصل به انواع چسبندگی‌های حقیقی توضیح داده می‌شود. چسبندگی‌های حقیقی مانع از سقوط مزدھای حقیقی برای تعادل بازار کار می‌شوند. در واقع فقط از جهت توضیح چسبندگی‌های اسمی و عدم خთایی پول، تأکید متوجه

بازار کالاها است.

در میان انواع بسیاری از چسبندگی‌های حقیقی بازار کار که مورد توجه قرار گرفته است، احتمالاً الگوهای مزد کارآئی^(۷۲) رایج ترین آنها است یعنی (۱۹۸۴)، جرمی بالا^(۷۳) و سامرنس (۱۹۸۶)، کاتر (۱۹۸۶)، ژوف استیگلیتز^(۷۴) (۱۹۸۶). ویژگی مشترک این دسته از الگوها این است که بنگاه‌ها در هنگام روپرورد شدن با بیکاری دائمی، مزدها را کاهش نمی‌دهند، زیرا چنین تصمیمی موجب کاهش بهره‌وری خواهد شد. دلایل گوناگونی برای توضیح چگونگی اثر احتمالی مزد کمتر، وا استگی کارگران به بنگاه کاهش خواهد یافت. توضیح دیگر ناشی از انتخاب اشتباہ است. بدین ترتیب که مزد کمتر موجب کاهش متوسط کیفیت کار می‌شود. زیرا در صورت پرداخت مزد کمتر، بهترین کارگران استعفاء می‌دهند. رایج ترین توضیح مزدهای کارآئی "طفره رفتن"^(۷۵) است. چون بنگاه‌ها تلاش کارگران را به صورت کامل کنترل نمی‌نمایند، بعضی اوقات در هنگام کاهش مزدها کارگران در انجام مسئولیت‌هایشان طفره رفته و ریسک اخراج خودشان را افزایش می‌دهند. بدین ترتیب که در حالت مزد کمتر، کارگران در صورت اخراج هزینه فرصت کمتری را متحمل شده و بنابراین میزان طفره روی را افزایش می‌دهند. در همه نظریه‌های مزد کارآئی، اثر مزدها بر کارآئی موجب می‌گردد در هنگام مازاد عرضه کار، انگیزه بنگاه برای کاهش مزدها کمتر باشد. اگر این اثر بر کارآئی به اندازه کافی زیاد باشد نیروهای معمول رقابتی که موجب حرکت بازار کار به طرف تعادل عرضه و تقاضا می‌شوند، وجود نخواهند داشت.

در مقاله‌ای مهم لورنس بال (۱۹۹۰) و دیوید رومر^(۷۶) (۱۹۹۰) نشان داده‌اند که چسبندگی اسمی ناشی از هزینه‌های فهرست بهاء از طریق چسبندگی‌های حقیقی مانند مزدهای کارآئی تشدید می‌گردد. هزینه‌های فهرست بهاء مانع از سقوط قیمت‌ها در قبال کاهش تقاضای کل می‌گردند و چسبندگی مزدهای حقیقی مانع از سقوط مزدها در قبال افزایش بیکاری می‌گردد. عدم سقوط مزدها، هزینه بنگاه‌ها را بالا نگهداشته و موجب می‌گردد که بنگاه‌ها انگیزه کمی برای کاهش قیمت‌ها داشته باشند. از این‌رو

چون چسبندگی مزدهای حقیقی فقط منجر به بیکاری کلاسیکی شده و هیچ نقشی برای تقاضای کل قائل نیست به تنها کمک کمی به فهم نوسان‌های اقتصادی می‌نماید ولی چسبندگی مزدهای حقیقی به همراه هزینه‌های فهرست بهاء توضیع جدید و محکمی برای عدم تعادل کینزی است.

نتیجه: □

مقاله را با تشییه تحولات اخیر اقتصاد کلان به انقلاب کپرینیک در نجوم شروع کردم. ارزش عملی و فوری تحولات ممکن است خیلی محدود باشد ولی بالاخره این تحولات راه فهم عمیق‌تر اقتصاد کلان را نشان خواهند داد. شاید تشییه صورت گرفته خوش‌بینانه باشد. کپرینیک نه فقط در مورد علت اشتباه بودن تصویر معمول آن زمان بلکه در مورد اینکه تصویر جدید نیز چه شکلی خواهد داشت صاحب‌نظر بود. در دهه گذشته به جهت این فرایند، اقتصاددانان کلان فقط گام اول را برداشته‌اند. در مورد چگونگی برداشتن گام دوم، عدم توافق‌های زیادی وجود دارند. بدون شک انتقاد از وضعیت موجود هر حرفه‌ای آسان‌تر از پیشنهاد بهبود آن است.

ولی به هر جهت در حال حاضر بعضی از تحولات دو دهه گذشته به صورت گسترده‌ای مورد پذیرش قرار گرفته‌اند. علیرغم تردید بعضی از اقتصاددانان در مورد عقلانی بودن انتظارات و علیرغم درهم بودن شواهد مربوطه، موقعیت اصل انتظارات عقلانی هم چون اصول حداکثرسازی سود‌بنگاه‌ها و حداکثرسازی مطلوبیت خانوارها در مباحث روش‌شناسی اقتصاد ثابت شده است. مباحثه بر سر مسئله قاعده در مقابل تشخیص ادامه دارد ولی عموماً پذیرفته شده است که ناسازگاری زمانی مشکلی برای سیاست‌های اقتصادی مبتنی بر تشخیص است. به عنوان مهم‌ترین موضوع بینانی، تقریباً اقتصاددانان کلان پذیرفته‌اند که باید در برنامه پژوهش‌ها، در مقایسه با گذشته، بی‌ریزی اقتصاد کلان بر اصول محکم اقتصاد خرد از موقعیت برتری برخوردار شود. البته در مسئله مهم نوسان‌های اقتصادی به نظر می‌رسد که حرکت به طرف یک اتفاق نظر جدید خیلی محدود است. "کلاسیکی‌های جدید" و "کینزی‌های جدید" هر یک در چهارچوب تصورات مربوط به خود پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای داشته‌اند.

در حال حاضر در توضیح نوسان‌های اقتصادی، نظریه پردازان کلاسیکی جدید تأکید بر آشفتگی‌های فنی، جانشینی بین زمانی اوقات فراغت و نوسان‌های اقتصادی حقیقی دارند. در مقابل نظریه پردازان کیزی جدید صحبت از رقابت انحصاری، هزینه‌های فهرست بهاء و مزدهای کارآئی می‌نمایند. به بیان کلی‌تر، در حالی که هنوز کلاسیکی‌ها معتقد هستند که نوسان‌های اقتصادی می‌توانند با الگوهای بازارهای بدون اصطکاک توضیح داده شوند، کیزی‌ها معتقد هستند که ناتوانی بازار به جهات گوناگون برای توضیح نوسان‌های اقتصادی لازم است.

در نهایت تحولات نظری اخیر اقتصاد کلان براساس اثبات امکان استفاده از آنها در اقتصاد کلان کاربردی مورد داوری قرار خواهد گرفت. گذشت زمان موجب خواهد شد مزدهای کارآئی، نوسان‌های اقتصادی حقیقی و دیگر "نظریه‌های تهاجمی" کمتر تازگی داشته باشند و قطعاً پژوهشگران دانشگاهی به مباحث دیگری روی خواهند آورد ولی احتمالاً بعضی از تحولات اخیر به شکلی دائمی، روش تفکر و مباحثه اقتصاددانان همه گروه‌ها را در مورد رفتارها و سیاست‌های اقتصادی تغییر خواهند داد. پس از گذشت بیست سال، خواهیم دید که کدامیک از این تحولات توانائی نجات از مباحثات اولیه را داشته و توانسته‌اند در تصورات اقتصاددانان در مورد نحوه کار دنیای اقتصادی رسوخ نمایند.

- 1 - Mankiw N. Gregory, "Recent Developments in Macroeconomics Very Quick Refresher Course", *Journal of Money, Credit and Banking*, August 1988, Part 2.
- 2 - Moses Abramovitz
- 3 - David Laidler
- 4 - Thomas Mayer
- 5 - National Science Foundation
- 6 - MIT - Penn - Social Science Research Council (MPS)
- 7 - Nicholas Copernicus
- 8 - Ptolemy
- 9 - Heliocentric System
- 10 - Milton Friedman
- 11 - Edmund Phelps
- 12 - Robert Lucas
- 13 - OPEC
- 14 - Heteroscedasticity
- 15 - New Classical Models
- 16 - Nonmarket - Clearing Theory
- 17 - New Keynesian Models
- 18 - John Muth
- 19 - Thomas Sargent
- 20 - Neil Wallace
- 21 - Expectations - Augmented Phillips Curve
- 22 - Stanly Fischer
- 23 - Finn Kydland
- 24 - Edward Prescott

- 25 - *Guillermo Calvo*
- 26 - *Robert Barro*
- 27 - *David Gordon*
- 28 - *Time Inconsistency of Optimal Policy*
- 29 - *Tax Amnesty*
- 30 - *Patent*
- 31 - *Robert Hall*
- 32 - *Efficient Market Hypothesis*
- 33 - *Random Walk*
- 34 - *Marjorie Flavin*
- 35 - *Fredric Mishkin*
- 36 - *John Campbell*
- 37 - *Chris Carroll*
- 38 - *Lawrence Summers*
- 39 - *Euler Equation Methods*
- 40 - *Walrasian Paradigm*
- 41 - *Zvi Hercowitz*
- 42 - *John Long*
- 43 - *Charles Plosser*
- 44 - *Robert King*
- 45 - *Joseph Altonji*
- 46 - *Volker*
- 47 - *David Lilien*
- 48 - *Fischer Black*
- 49 - *Katharine Abraham*
- 50 - *Lawrence Katz*

- 51 - *Kevin Murphy*
52 - *Robert Topel*
53 - *Pareto - Efficient Response*
54 - *Herschel Grossman*
55 - *Edmond Malinvaud*
56 - *John Muellbauer*
57 - *Richard Portes*
58 - *Jean - Pascal Benassy*
59 - *Jo Anna Gray*
60 - *John Taylor*
61 - *Menu Costs*
62 - *George Akerlof*
63 - *Janet Yellen*
64 - *Michael Parkin*
65 - *Oliver Blanchard*
66 - *Kiyotaki Nobuhiro*
67 - *Julio Rotemberg*
68 - *Garth Saloner*
69 - *Laurence Ball*
70 - *David Romer*
71 - *Stephan Cecchetti*
72 - *Efficiency Wage*
73 - *Jeremy Bulow*
74 - *Joseph Stiglitz*
75 - *Laurence Ball*
76 - *David Romer*

- 77 - *John Hicks*
- 78 - *John Maynard Keynes*
- 79 - *Monetary Business Cycle*
- 80 - *"Real" Business Cycle*
- 81 - *Sectoral Shift Theory*
- 82 - *Classical Dichotomy*
- 83 - *New Keynesian Macroeconomics*
- 84 - *Classical Unemployment*
- 85 - *Keynesian Unemployment*
- 86 - *Shirking*

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی